

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

LETO XXIII. — LETO XXIII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) NOVEMBER 12, 1940.

STEVILKA (NUMBER) 266

Premier Molotov na potu v Berlin

Njegovega obiska v Berlinu je sklep in zapečatenje novih kupčij z nacisti. — Nemci ga upajo z velikimi obljubami pridobiti na svojo stran, kar bi pomenilo, da naj Rusija zgrda ali zlepa prepreči Turčiji vstop v vojno.

BERLIN, 9. novembra. — Opazovalci menijo, da se utegne iz tega posvetovanja izciniti sporazum, da se zabrani Turčiji sodelovanje v vojni. Turčija slej ko prej odločena ANKARA, Turčija, 10. novembra. — Informirani turški krogi so danes izjavili, da upa Turčija najboljšje z ozirom na nemško - italijansko - ruska pogajanja, ki se bodo vršila s prihodom Molotova v Berlin, toda Turčija bo posegla po orožju, če bo ogrožena, "ne glede na izid berlinskih pogajanj." Isti krogi naznanjajo, da bo smatrala Turčija vsako potezo Bolgarije napram sebi za dovolj tehten vzrok, da se vrže v vojno. Pretekli teden je turški predsednik Ismed Inonu optimistično izjavil pred turškim parlamentom, da se rusko - turški odnosaji izboljšujejo.

SOFIJA, Bolgarija, 10. novembra. — Tukaj so se razširile govornice, da se bo Rusija sporazumela z državama osišča glede interesnih sfer v Turčiji in na Bližnjem vzhodu. V drugih krajih pa vlada mnenje, da bo Molotovljev obisk v Berlinu zapečatil prijateljstvo med Nemčijo in Sovjetsko Rusijo in da se to prijateljstvo ne bo raztegnilo na sklenitev vojaškega pakta.

En potres po vsej Rumuniji; nad 1,000 ubitih, 3,000 do 4,000 ranjenih

Veliki vrelci v plamenih. — Razdejanje v Bukarešti in v drugih krajih Rumunije. — Ves železniški promet ukinjen in oblasti so zaprle vse šole, dokler arhitekti ne ugotove njihovega stanja.

BUKAREŠTA, 11. novembra. — Predeljo zjutraj je nastal tu velik potres, kateremu sta sledila dva nadaljna sunka o polpeti. Uradno se sodi, da je bilo nad 1,000 oseb ubitih, 3,000 pa ranjenih. Potres je čutila vsa Rumunija, njenega vzhodnega dela. V katerih prebivalci so zbežali na polje, kjer so se nastanili, kot so vedeli in znali. V Bukarešti je bilo podrtih mnogo po-
bitih ubitih najmanj 200 o-

Oljna polja v plamenih
Rumunska oljna polja, ki proizvedejo velike količine olja za gorivo, so bila silno poškodovana in mnogo olja se je vnelo. V nekaterih oljnih distriktih še gori divjajo veliki požari, ki si prizadevajo pogasiti nemški vojni letalci.

Velika škoda v Galatzi
Največjo škodo je povzročil potres v Galatzi, glavni rumunskem podonavskem mestu. Ogrorna škoda je povzročena tudi v rafineriji Ploesti distrikta, kjer se na največji oljni vrelci Rumunije. Tam še vedno divjajo požari in če se gasilec ne pojavi, jih kaj skoro ne pogasijo. Inela Nemčija velike težave glede dobave svojega olja. Vsej Rumuniji je bila ukinjena železniška transportacija, morajo strokovnjaki naj-

Nov grob
V nedeljo zjutraj je nagloma preminil na svojem domu na 429 East 156th St. rojak Mathew Mihelčič, v starosti 64 let. Pokojni je bil doma iz vasi Brod ob Kulpi na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 45 leti. Tukaj zapuščča žalujočo soprogo Mary, rojeno Vidmar, doma iz vasi Begunje pri Cerknici ter hčere Nettie, poroč. Hren, Louise, poroč. Kochman, Mary, poroč. Rackar in Josephine, poroč. Valetich in sinova Anthony in Mathewa ter štiri vnuke in šest vnukinj. Bil je član društev V boj, št. 53 S. N. P. J., Blejsko jezero, št. 27 SDZ in Washington, št. 32 Z. S. Z. Pogreb se bo vršil iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, na East 152nd St. v četrtek ob 8:30 uri zjutraj v cerkev Marije Vnebovzvetje in potem na sv. Pavla pokopališče. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostalih naše sožalje!

St. Clair Rifle & Hunting Club
V četrtek ob 8. uri zvečer se vrši seja omenjenega kluba v navadnih prostorih. Za ukrepati je več važnih zadev, toraj so člani prošeni, da se gotovo udeležijo.

Skorajšnja angleška ofenziva na Bližnjem vzhodu

Nad Londonom in nad ostalo Anglijo je bilo sestreljenih 26 letal, med njimi 13 italijanskih bombnikov.

LONDON, 11. novembra. — Angleški bombniki so podvzeli danes 800 milj dolg polet ter prvič v tej vojni bombardirali mesto Gdansk, in sicer ob času, ko je dospel tja vlak z Molotovom in ostalimi sovjetskimi veljaki. To bombardiranje je bilo simbolično zato, ker so Angleži opozorili Molotova, da so se pri življenju, česar naj Molotov tekom svojih pogajanj z nacisti nikar ne pozabi.

LONDON, 11. novembra. — Zdaj so se pojavili vsi znaki, da bo Anglija kmalu pričela veliko ofenzivo proti Italijanom v Egiptu. Angleška armada v Egiptu se neprestano jači in tja odhajajo vsi topovi in letala, ki jih more Anglija na drugih frontah utrpeti. Angleški minister Eden, ki je inspiciral angleško armado na Bližnjem vzhodu, je pred svojim povratkom izjavil, da je "bodočnost Egipta varna z vedno naraščajočim ojačevanjem angleških in zavezniških čet."

Nad Londonom in Anglijo so angleški letalci in antiletalski topovi sestrelili danes 26 letal, med katerimi je bilo trinajst italijanskih bombnikov. Angleški letalci so bombardirali tudi razne kraje v Nemčiji ter nemške baze ob Rokavskem prelivu, kakor tudi italijanska mesta in pristanišča v Italiji in Albaniji.

Božična darila
Mr. Kollander, lastnik znane potniške pisarne v Slovenskem narodnem domu, ima še vedno redne zveze z našo staro domovino, zato pošlje lahko potom njegove pisarne svojim dragim v domovini svoja božična darila, s katerimi jih boste zlasti v teh težkih časih prav gotovo zelo razveselili. Pošljite jim darilo v obliki denarja, katerega lahko porabijo za nakup najpotrebnejših stvari. Mr. Kollander vam jamči za pošiljavo. — Za nadaljna pojasnila čitajte njegov današnji oglas.

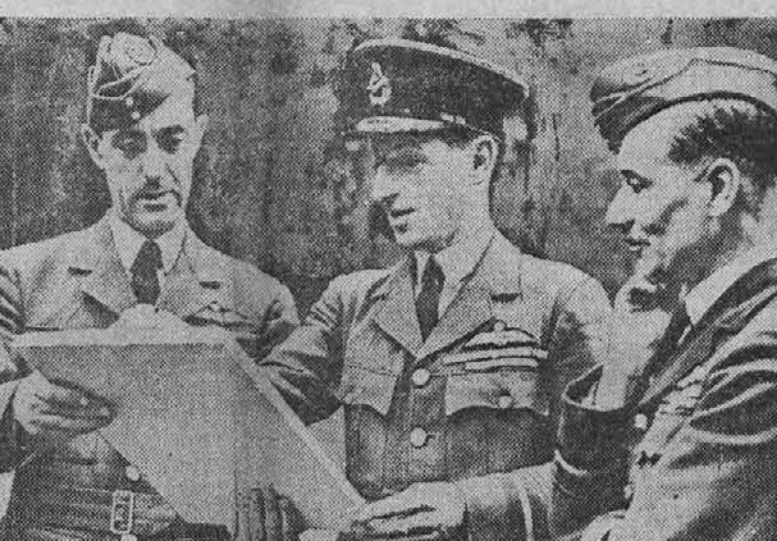
Naznanilo
Workers Alliance v 23. vardi naznanja vsem, ki so na relifu ali na WPA, da naj pridejo na sejo, ki se vrši danes zvečer v Hrvatskem domu na 6314 St. Clair Ave. Seja se prične ob 7:30.

Iz bolnišnice
Vsem prijateljem naznanjam, da sem se vrnil iz bolnišnice in se začasno nastanim pri sinu na 817 E. 88 St., kjer me lahko obiščete, kar mi bo v tolažbo in veselje. Obenem se prisrčno zahvaljujem vsem za obiske v bolnišnici in za poslano cvetlice. J. Zabukovec st.

Progressivne Slovenke, krožek št. 2
Seja Progressivnih Slovenk, krožek št. 2, se vrši jutri, v sredo 13. novembra namesto v sredo 20. novembra dan pred Zahvalnim dnevom. Seja se vrši v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. in se prične ob 7:30 pri. Na decembski seji bo predavala aktivna članica Progressivnih Slovenk, krožek št. 1, Mrs. Mary Durn. Članice so prošene, da se udeležijo seje.

Prošnja
Ako je bil kdo v soboto dne 17. septembra na busu ter videl, ko je padla pokojna Mrs. Gertrude Dolinar, se ga prosijo, naj se zgleda pri Mr. Anton Dolinar, 19202 Muskoka Ave. Nesreča se je zgodila na E. 185th St.

NOVI POVELJNIK ANGLEŠKE ZRAČNE SILE

Častnik na sredi je maršal sir Charles Frederick Algernon Portal, novi poveljnik angleške zračne sile, ki se je tako sijajno izkazal v svojih bojih proti nemški zračni sili.

MOLOTOV V BERLINU

BERLIN. — Kancelar Hitler je sprejel danes opoldne Molotova v uradu kancelarja, nakar sta se zaprla k dolgotrajni konferenci. Molotova in njegovo spremstvo je sprejela častna straža šturmtrojarjev. Molotov je dospel v Berlin ob enajstih dopoldne. Preden se je pričel posvetovati s Hitlerjem, se je sestel z ministrom Ribbentropom.

Na kolodvoru v Berlinu so sprejeli Molotova visoki nacijski funkcionarji, med njimi maršal Wilhelm Keitel, načelnik nemškega vrhovnega poveljstva, Heinrich Himmler, načelnik nemške policije, Robert Ley, glavar nemške delavske fronte, in drugi.

General Weigand se noče vrniti iz Afrike

To morda pomeni, da bodo vse francoske oborožene sile Afrike nastopile proti nemškim in italijanskim zavojevalcem Francije.

BERN, Svica, 11. novembra. — V dejstvu, da se francoski vrhovni poveljnik, general Maxime Weigand ni vrnil v Francijo iz Afrike, kamor je bil poslan, smatrajo nevrtni opazovalci za dokaz, da so zavzele kolonije odločnejše stališče napram nemškim in italijanskim zavojevalcem Francije.

Admiral Rene Platon, francoski minister kolonij, se je vrnil z letalom iz Afrike, kamor je odpotoval, da pripelje nazaj generala Weiganda, toda vrnil se je sam, brez Weiganda.

General Weigand se nahaja v Afriki že iza 10. oktobra. Tja je bil poslan kot opolnomočen vojaški in civilni upravitelj vsega ogromnega afriškega imperija. — Nedavno je imel Weigand v Afriki govor, v katerem je izjavil da ne bo Francija izročila nikom niti palca svojega afriškega imperija.

Nemčija je bila s tem njegovim govorom skrajno nezadovoljna; maršal Goering je izjavil koncem preteklega tedna Pierreu Lavalu, francoskemu podpremijerju, da Nemci ne bodo vodili s Francijo nadaljnih pogajanj, dokler se Weigand ne vrne iz Afrike.

Prošnja
Ako je bil kdo v soboto dne 17. septembra na busu ter videl, ko je padla pokojna Mrs. Gertrude Dolinar, se ga prosijo, naj se zgleda pri Mr. Anton Dolinar, 19202 Muskoka Ave. Nesreča se je zgodila na E. 185th St.

FRANCOSKA KRALJEVINA

RIM, 11. novembra. — Iz verodostojnih krogov se poroča, da je francoski maršal Petain, načelnik vlade v Vichyju, apeliral na nemškega kancelarja Hitlerja za vzpostavitev francoske monarhije. Da li postane Francija monarhija ali ne, danes ni mogoče še napovedovati, vendar se pa z gotovostjo to, da Hitler ni prijatelj monarhiji in da ni šlo delo nacistov doslej še nikoli v smer vzpostavljanja monarhij.

Kultura

CANKARJEVA USTANOVA

Jutri, v sredo večer 13. novembra se vrši generalna vaja za igro "Nevtralni amor", kakor tudi za vse pevske točke, ki se jih bo proizvajalo v nedeljo 17. novembra v Strabane, Pa. Vsi igralci in pevec bodite pravočasno na odru Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

"SLAVCKI"

Prosim vse starše, da pošljejo mlade pevce v sredo v Slovenski narodni dom ob 7. uri, da zapoje na umetniški razstavi pokojnega Peruška. — L. Šeme.

CANKARJEVE SEJA

V sredo, 13. novembra, se vrši seja dram. društva Ivan Cankar v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. ob 8. uri zvečer. Člani so prošeni, da se gotovo udeležijo.

SESTANEK

Nocoj se vrši sestanek vseh staršev Mladinskega zbora na Waterloo Rd. pri tajnici Mrs. M. Hribar na 15232 Waterloo Rd. ob 8. uri zvečer. Pridite vsi.

VAJA NA ODRU

V torek, danes, ob 8. uri zvečer se vrši vaja za opereto "Srce in denar", ki jo vprizori pevski zbor "Zarja" v četrtek na Zahvalni dan, 21. novembra ob 3:30 popoldne. Vsi, ki imate vloge, ste prošeni, da ste ob omenjeni uri na mestu. Ravno tako naj pridejo vsi od mladinskega oddelka, da se nekoliko izvežbajo za pevski prizor. Imeli bomo tudi nastop na razstavi Peruških slik. — Režija.

Umetniška razstava

Umetniška razstava v Slovenskem narodnem domu se nadaljuje. Doslej je prodanih za okoli \$400 slik. Oglejte si razstavo!

Pueblo, Colo. — Ko je George Butala vozil svoj avto, je po nesrečnem slučaju izgubil kontrolo nad volanom in avtomobil je zavozil v obcestni drog. Pri tem se je George močno pobil. Njegov brat je bil tudi tako pobit v avtu, nesreči dne 4. julija letos.

STRAHOTNE ZGODBE Z GRŠKO-ITALIJANSKEGA BOJIŠČA

Strašno trpljenje italijanskih vojakov v grških gorah, kjer umirajo za ranami, gladom in mrazom in kjer jih trgajo divje zveri.

REKE ODNAŠAJO TRUPLA VOJAKOV V ALBANIJO

LONDON, 10. novembra. — Junaška borba Grkov V Budimpešti so slišali v nedeljo grški radio, ki je naznanil, da so Grki napadali v deževju z bajonetami in ročnimi granatami. Italijani so se v velikem neredu razbežali na vse strani, pustec za seboj puške in municijo, kar so grškim vojakom pomagale zbirati grške žene in otroci. Pripovedovanje očitvecev ATENE, Grčija, 12. novembra. — Grki poročajo danes o novi veliki zmagi na centralni fronti, ki je sledila takoj po porazu ene italijanske divizije, ko so Grki ubili, ranili ali zajeli 9.000 Italijanov. Italijani se umikajo na vsej črti. Albanski dezertjerji pripovedujejo strahotne stvari, rekoč, da je ena sama reka odnesla nad 1.000 trupel italijanskih vojakov.

Trupla v mrežah
Ostanki poražene divizije beže brez orožja nazaj v Albanijo, obstreljevani z lastnimi strojnimi, ki so padle Grkom v roke. Albanski dezertjerji pripovedujejo, kakor tudi albanska pristanišča za italijanskimi linijami. Italijanski ujetniki izjavljajo, da so komunikacije med italijanskim vojaštvom in zaledjem v skrajno slabem stanju. Dalje pravi italijanski ujetniki, da narašča med Italijani agitacija proti vojni ter da je tudi italijanski prestolonaslednik Umberto med onimi, ki kritizirajo strateške pogreške, narejene v Grčiji.

BIVŠI PREMIER CHAMBERLAIN UMRL
LONDON, 11. novembra. — V soboto ob 5:30 popoldne je umrl na svojem domu v Hampshire bivši angleški premier Neville Chamberlain. Dasi je pokojni državnik tako zelo deloval za mir, da je privolil v monakovski pakt, so vendar za časa njegove boleznin in smrti trpete nemške bombe v bližini njegove hiše, kjer je ležal na smrt bolan. Ob njegovi smrti posteljici so bile njegova žena in njegovi dve sestri. Pokojnega državnika namestavajo prepeljati v London, kjer mu bo kljub nemškemu bombardiranju prirejen državni pogreb.

SMRT ZVEZNEGA SENATORJA KINGA
RENO, Nevada, 11. novembra. — Včeraj je umrl v bolnišnici v Washoe countyju senator Pittman, velik nasprotnik diktatorjev in zvest sodelavec predsednika Roosevelta ter podpornik njegovih prizadevanj za čim učinkovitejšo narodno obrambo. Pokojni senator je umrl za oslabelostjo srca, ki je bila posledica njegovega napornega dela v kampanji za ponovno izvolitev v senat. Pokojni senator je došel v bolnišnico v ponedeljek, naslednji dan pa je bil ponovno izvoljen za senatorja za svoj peti termin. Senator Pittman je bil ob svoji smrti star 68 let. Bil je predsednik senatnega odbora za zunanje zadeve in kot tak prominentna osebnost.

Izredna seja
Nocoj ob 8. uri se vrši seja društva V boj, št. 53 SNPJ v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Člani so prošeni, da se udeležijo.

Zahvala
Sam. društvo Kranj se iskreno zahvaljuje Mrs. Markun iz Mohawk Ave., ki je darovala par lepih ročno izdelanih prevlak za blazine, katere je dobila Mrs. Angela Kern.

Maša zadušnica
Jutri ob 7. uri zjutraj se bo brala maša zadušnica za pokojnega Josepha Koprivca v cerkvi sv. Vida ob priliki prve obletnice. — Odbor.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
Za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
Za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
Za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

UREDNIKOVA POŠTA

Spominška razstava H. G. Peruška

Amerika, srečna Amerika, je rojila misel, med slovenskim kmetiskim narodom pred 30 do 40 leti. Tisoče in tisoče kmetiskih sinov in hčera si je želelo zlata obljubljene dežele.

Preprosto ljudstvo je odhajalo v trumah v to nepoznano novo deželo. Po večini priseljenci, ki smo dospeli v to deželo, nismo našli tistega zadovoljstva, ki smo ga želeli in to v pretežni večini radi nepoznanja razmer. Postali smo otožni in hrepeneli po stari domovini in marsikateri bi se bil rad vrnil, če bi bil imel sredstva.

Novo življenje se je čudno vrtilo po novi deželi in povsod si našel na slovenske priseljence. Razmere in stroji so ustrojili ogromen del te nove dežele in k temu je naš preprosti kmetijski narod doprinesel svoj delež.

Med dospelimi priseljenci je bil tudi Gregorij Perušek iz Sodražice, mlad fant, poln upanja in hrepenenja po lepšem življenju. Zašel je na trnjevo pot, hrepenel je po lepoti in ustvarjati lepoto je trdo, težko delo. Tako je postal naš H. G. Perušek talentiran umetniški slikar, vedno preprosti slikar dela so bila razstavljena že po vsej Ameriki in večkrat je dobil prvo nagrado, kar je najvišje priznanje pri umetnikih. Bil je plodovit slikar našega naroda.

Ko prideš v S. N. Dom na St. Clairju v spodnjo dvorano, vidiš vse živo, stene so tako žive, občuduješ krasna živa dela, eno lepše od drugega, mojstrska dela. Kdo je vse to ustvaril, iščeš, gledaš od kje pride, ali G. Peruška ni več med nami, mrtev je, le dela, njegova dela, ki jih je ustvarjal toliko let, žive na stenah razobešena v zadnji spomin.

Po navadi radi priznamo umetniku priznanje po smrti, zato ga dajmo našemu pokojnemu Perušku zdaj s tem, da pokupimo kar največ mogoče njegovih lepih slik, ker to bo morda zadnja prilika si navabiti njegove slike, katere bodo krasile naše domove in bodo lep spomin na umetnika Peruška.

Prazniki so pred durmi, Božič in Novo leto, tisoče ljudi kupuje razna darila svojcem, in prijateljem. Lepšega darila, trajnega spomina ni, kot je krasna slika od umetnika Peruška.

Obiščite to izredno razstavo v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clairju. Tudi rojaki iz bližnjih naselbin imate priliko do 17. novembra, si izbrati lepo darilo, ki bo imelo trajen pomen, ker so to zadnja Peruškova dela. Imamo med nami dosti premožnih ljudi, ki bi z lahkoto pokupili vse slike in nobenemu, kateri jo bo kupil, ne bo pozneje žal, kajti Perušek ne slika več.

Stene v naših domovih bodo pričale, da smo spoštovali Peruška in njegova krasna, priznana dela.

Pridite! John Filipich.

Zanimive vesti iz stare domovine

Strupeni pajki

Kakor da dalmatinski Zagorci nimajo zadosti drugih skrbi in muk, jih je doletela letos še nova nadloga, strupeni pajek. Črn je kakor oglje, na zadku pa ima 13 rdečih peg, zato se po latinski imenuje Latrodectus tredecimguttatus. Pojavlja se v presledkih nekaj let v večjih množinah in ga Zagorci imenujejo malminijat. Močno se ga boje in so ga vpletli v ljudski rek: "Pajek po cvetju bere jed, čebela pa nabira med." Ali pa: "Ima srečo kakor črni pajek." Napada ljudi in živino in je njegov strup precej nevaren. Ob doljni Volgi v Rusiji je nekoli v dveh letih poginilo okrog 70.000 glav govedih samo zaradi tega pajka, ki ga tam imenujejo črna volka. V Dalmaciji doseže še ni bilo nikoli smrtnega primera, niti pri otrokih. Znanstveniki so že iznašli preprost protistrup, s katerim se doseže popolna imuneteta zoper pajkov vbod.

Posledice strele

V Mirni vasi pri Trebelnem je nedavno tekoma nevihte udarila strela v hišo posestnika Franca Pungarčarja. Prišla je v hišo skozi okno in obžgala gospodarja, ko je sedel s svojo družino, ki šteje osem otrok, baš pri kosilu. Obžgala ga je po vsem telesu in ga vrgla ob končnico postelje s tako silo, da je revež obležal s polomljenimi rebri. Otroci so vsi preplašeni zbežali iz hiše in začeli klicati ljudi na pomoč. Hiša, krita s slamo, je bila hitro vsa v plamenih, prav tako gospodarska poslopja. Le s težavo so ljudje rešili živino iz hleva. Gospodar je bil zaradi hudih poškodb prepe-

Kupčija s pšenico

Ljubljanski dnevnik "Jutro" prinaša sledeči dopis nekega svojega naročnika: Ruski kmet je obljubil cerkvi, da ji bo daroval sveč za izkupiček konja, če ga proda. Odpravil se je na sejem. S seboj je gnal konja in petelina in na sejmu je ponudil oba skupaj. Konja je cenil na pet rubljev, petelina pa na 250. Tako ju je resnično prodal in je daroval cerkvi pet rubljev za sveče. Podobno se godi danes mlinarjem in konzumentom v Sloveniji. Če iščeš pšenico po oblastveno določeni ceni, je ni. Če se zanimaš za rž, jo dobiš v zvezi s pšenico. Moraš pa za rž, za katere ni oblastveno določene cene, toliko več plačati, da pride pšenica znatno dražja kot je oblastveno določeno.

Velika divjačina

Največji gozdovi v Sloveniji so nedvomno kočevski gozdovi in tam je najti tudi veliko divjačino. V kočevskih gozdih živijo medvedi in tudi jeleni; oboji uživajo lovsko zaščito in tudi ne prizadevajo prebivalstvu neprihlik. Manj priljubljeni so divji merjasi, ki povzročajo znatno škodo po okoliških naseljih in se znajo tudi spretno umikati lovskim puškam.

Družinska žaloigra

V Predoslju na Gorenjskem je 30-letni Tone Dolhar nevarno obstrlel svojega očeta, s katerim sta se večkrat prepirala, ker mu slednji ni hotel izročiti

posvesta. Svoj čin je izvršil ponoči, ko je oče spal, nakar je fingiral roparski napad tudi v svoji spalnici. Potem se je odpravil na orožniško postajo prijaviti, da je bil v hiši izvršen razbojniški napad, nakar se je odpeljal še v Kranj po zdravniška za obstrljenega očeta. Preiskava pa je obrnila sum nanj in tako se oče bori v bolnišnici s smrtjo, sin pa v ječi čaka obravnave.

Požar na Dolenjskem

Velik požar je v začetku avgusta napravil na dveh domačijah v Goriški vasi pri Skocijanu za četr t milijona dinarjev škode. Posestniku Jožetu Ruparju so pogorela gospodarska poslopja in z istimi mnogo žita ter drugih pridelkov ter vse gospodarsko in poljsko orodje. Hišo so gasilci rešili. Posestnici Jožefi Cvetovi so zgorela gospodarska poslopja s pridelki. Škoda znaša 25.000 dinarjev in ni krita z zavarovalnico. Po ognju povzročena škoda pri Ruparju se ceni nad 200.000, zavarovan pa je bil samo za 50.000 dinarjev.

Majhen plen

V vasi Kompaserjih pri Bje-louvaru je v nedavni noči vdrl šest razbojnikov v kmečko hišo Mije Četinškega in njegove žene Kate. Roparji so začeli gospodarja pretepati in daviti z vrvo in so zahtevali, da jim izročijo denar, ki ga je prejel za prodane vole. Ko je povedal, da je denar nesel na banko, so ga tako pretepli, da je obležal nezavesten. Ko se je prebudil, je našel svojo ženo zadavljeno na postelji, roparji pa so bili že izginili v noč. Denarja so odnesli samo 80 dinarjev, kajti to je bil ves denar, kar ga je bilo pri hiši.

Dve novi šoli

V Skopiacih v krškem srežu je bilo meseca avgusta otvorjeno novo šolsko poslopje. Istega meseca je bilo tudi otvorjeno novo šolsko poslopje v Turju, srez Laško.

Strahoten ples mrličev na morskem dnu

Potapljači, ki so se spuščali na morsko dno v Črno morje kraj Odese, so splošno govorili, da se na morskem dnu spreha smrt. Kdor jo opazi, ji več ne uide. Sklicevali so se na to, da se je pri raznih prilikah tam ponesrečilo že nesteto potapljačev, ne da bi bili mogli ugotoviti vzrok smrti. V resnici je umrlo nenadno smrti nekaj potapljačev in zdravniki niso mogli ugotoviti pravega vzroka njihove smrti.

Pred nekaj leti se je zasedral v Odesi torpedni rušilec. Ko so pa hoteli odpluti in dvigniti sidro, so opazili, da se je zataknilo v morskno dno tako, da ga niso mogli izvleči.

Naposled se je veriga odtrgala in sidro je ostalo v morskem blatu. Globina v odeskem pristanišču ni posebno velika in ker je sidro vojne ladje draga reč, so poslali na morsko dno potapljača, da bi sidro dvignili.

Potapljač je sidro lahko našel, a ga ni mogel oprostiti. Delo je bilo zelo naporno, ker je blato zelo trdo zaradi dotoka raznih snovi, ki se stekajo z odpadnimi vodami iz tvornic v Odesi. Naposled je potapljač sidro že skoro oprostil in se je zvrnil, ker ga je začel boleti skrivljen hrbet. Ogledal se je okrog sebe in nenadno je začel prestrašeno dati znake, da bi ga izvlekli. Potegnili so ga na ladjo nezavestnega.

Zbudil se je iz omedlevice še le čez nekaj ur ob skrbi zdravniški negi.

Zelo so bili radovedni, zakaj mu je postalo nenadno slabo. Odgovoril je, da je zagledal na morskem dnu korakajoče mrliče:

"Nikdar nisem tega verjel," je dejal, "ko so tovariši pripovedovali o pohodu mrličev na morskem dnu. Zdal pa sem jih videl sam. Kri mi je zledenela od groze, ko sem opazil, da je korakala proti meni skupina mrličev. Nekateri so bili oblečeni v navadne obleke, drugi pa so nosili zelo čedne uniforme. Mahali so okrog sebe z rokami in gibali z nogami, kakor da so korakali po ritmu neke pesmi, ki so jo morda peli. Moral sem se rešiti čim prej."

To pustolovsko zgodba je čul tudi filmski posnemalec morskkih globin kapitan John Craig. V strahove ni verjel, zdela pa se mu je, da mora vendar biti nekaj resničnega, kar je povedal potapljač. Sklenil je, da pojasni skrivnost.

Skrbno je zbral vse podatke pri potapljačih, preden se je spustil na morsko dno.

Dolgo ni mogel najti ničesar drugega kakor le navadno naplavino, ki se nabira v veliki količini na dnu vsakega velikega pristanišča, naposed so pa njegova raziskovanja vendarle rodila uspeh.

Nekega dne je tudi on sam srečal mrliče na pohodu, toda namesto da bi pobegnil kakor dotlej vsi drugi potapljači, se je približal čudnemu spredu. Prizor je bil v resnici grozen. Natančno tako, kakor je pripovedoval potapljač s torpednega rušilca, so bili nekateri mrliči oblečeni v navadne obleke, drugi pa v pisane uniforme. Vsi so se gibali ter prestavljali noge kakor po koracih.

V popolni tišini na morskem dnu je bil prizor še groznejši. Kapitan Craig je moral zbrati ves pogum, da se je čisto približal čudnim postavam. Najprej je ugotovil, da so se trupla gibala na enem in istem mestu in da se niso pomikala naprej. Vilez pohoda je budilo gibanje rok in nog in k temu je mnogo pripomogel tudi strah. Ko je pogledal obleke trupel, je ugotovil, da gre za trupla, ki so bila vržena v morje med rusko revolucijo.

Obsojencem so pustili na nogah okove, kakor so jih imeli v ječah. Uteži okov so se pogreznil v blato, trupla pa so se dvignila, ker se v njih razvili plini. Gibali so jih slabi morskhi tokovi.

Skrivnost so še naposled nekoliko pojasnili zdravniki. Trupla so ostala skoro nespremenjena mnogo let pod vodo zaradi vpliva kemičnih odpadkov tvornic. Dejstvo, da so nekateri potapljači umrli iz neznanega vzroka, je bilo pojasnjeno. Potapljači, ki so videli ta strašen pohod smrti, so umirali verjetno zaradi tega, ker je živčni pretres vplival nanje toliko škodljivo, ker so ljudje zaradi težkega dela pod visokim pritiskom na morskem dnu zelo neodporni.

Tako je bila povsem preprosto pojasnjena skrivnost morskega dna v odeskem pristanišču.

V Vaziristanu režejo nezvestim ženam nosove

Vaziristan, severovzhodna pokrajina Indije, je znan po svojih vstajah. Tam prebiva bojovito gorsko plemo. Kakor njegovi življenjski pogoji so tudi njegovi običaji precej različni od drugih plemen.

Na svetu morda ni predmeta, ki bi ne mogel postati predmet kupčije. Največja posebnost

ŠKRAT

"Dandanes smo že zelo razbrzojavljamo brez žice... Samo nekaj nam še manjka: 'Kaj pa?' 'Dota brez žene.'"

pa je nedvomno trgovina metnimi nosovi. Ta trgovina prav pri omenjenem preceju donosna. Seveda nam biti za tako trgovino so dati, in v Vaziristanu so danes.

Ne smemo pa misliti, da je nimanje za umetne nosove šna modna norost domačin. Ta trgovina je odvisna vsem od ženske zvestobe. Tudi pri nas se pogosto da žena ni vselej zadovoljna svojim možem in da išče be in razumevanja zunaj na. Pri nas se končujejo romani, če sploh mož kaj pred sodiščem za ločitve nov, ali v najhujšem primeru ječi.

Najpogosteje pa pride sprave med zakoncem. Preranemu možu ne pride na da bi se maščeval nad ženo tako, kakor se moški priziristanu, kjer jim režejo ve.

Če ugotovi mož v Vaziristanu da mu žena ni zvesta, dolg mož in odreže ženi nos. Žena je tako za zmerom znakovana pred svetom. Toda navadno se zgodijo mož le pobota z ženo poznati ji je že odrezal nos. Razen da posledje noče žena biti znakovana in mož ji mora skrbeti nov nos.

Zato tako cvete trgovina sivi v Aziji. Zakonske nebe je v Vaziristanu znano volj, tako da trgovci in Ameri pridejo na svoj račun.

V zalogi imajo nosove različnih velikosti. Umetne lepjo na obraz s posebnim lom, ki je zelo trpežno in ljivo.

Rokoborba

V petek, 15. novembra, ši v Public Hall rokoborba Anton Christoforidis in Bivins iz Clevelanda. Christoforidis je Grk in evropski jona v srednji teži. Drugi do nastopili, so: Johnny Arnault in Nick Casper, Max Schindler in Bobby Ben Calla in Tony Steinhauser in Henry Vsi sedeži k tej rokoborbi rezervirani; vstopnice so jo v Public Hallu in v ni Bonds Clothes. 419 Ave. Cene so \$2.50, \$1.75 in 60c. Davki so že všeti.

ZANE GREY: 21 ŽELEZNA CESTA ROMAN

Neale in King sta porabila vso svojo pičlo zalogo živl, pometa- la proč vso opremo razen moš- nje s soljo — in sta blodila da- je, preživljaj se z mesom živa- ri, ki sta jih spotoma ubila.

Tedajci pa sta pri nekem bo- brovem jezcu povsem nenadejano naletela na dva nastavarja. Ze prvi pogled na to dvojico jima je razodel, da vesta, česa iščeta cowboy in Neale.

"Dober dan!" je pozdravil Larry. "Preklete dobro nama- de, da spet vidiva ljudi. Razen- vaju dveh še nisva srečala žive duše, odkar iztikava po tem o- gabnem hribovju."

"To se vama pozna, prijatelj," je odvrnil nastavar; "nihče ne bi mogel dvomiti o tem."

"Slingerlanda iščeva. Ali, ga poznate?"

"Ala poznam že mnogo let. Pred tednom dni je šel tod mimo — tik po velikem nalivu, jeli, Bill?"

"In je bil — sam?" je vprašal Larry z zastajajočim glasom.

"Da, kar žalost ga je bilo po- gledati. Dejal je, da je izgubil svoje dekletce; ves strt je bil vi- deti."

"Izgubil jo je!"

"Hm, trdil je, da je niso ugra- bili rdečkožci," je zamišljeno rekel nastavar. "Slingerlanda šjuzi ne mrzi, ker kupčuje z njimi. On —"

"Brž, brž!" mu je segel Neale v besedo. "Kaj se je zgodilo z Allie Lee?"

"Eh človek mladi, midva ve- va samo to, kar nama je pove- dal Al," je odgovoril nastavar. "Rekel je, da je bil pustil dekli- co prikrvat samo doma. Ko se je vrnil, ni našel drugega kakor žerjavico. Vse je bil vrag odne- sel, dekle je bilo izginilo, ostali so samo sledovi kopit in črevljev- treh ali štirih ljudi. Al jo je u- bral za njimi. Tedaj se je ušla ploha, še tisto noč, in moral je zahvaliti Boga, da ni utonil. —"

Drugi dan ni bilo sledov več vi- deti. Še nekaj dni je iskal, nato je izgubil upanje. Rekel je, da je gotovo že mrtva — češ, ona ni ti- stega kova dekle, da bi pri takih lopovih čakala drugega jutra. Malo prida ljudstvo prihaja zdaj iz zlatih rudnikov in roji po de- želi. Midva z Bilom se nič ne o- grevava za to preklete železnico. Vso deželjo nam bo pokvarila; loveu ni več obstanka v teh kra- jih."

Nekaj tednov nato je priše- pal v tabor North Plate mršav in raztrgan cowboy, vodeč s se- boj iznemoglega konja, na čigar hrbtu je omahoval in nihaj jez- dec, ki je bil privezan k sedlu.

Prizor ni bil tak, da bi bil za- nimal kogarkoli razen postopa- čev in radovednežev, zakaj take

stvari niso bile v tistih dneh nič nenavadnega. Kljuse je imelo na vratu brazgotine od svinčenk; jezdečeva košulja je bila krvava; mršavi pešec je nosil roko v obvezi.

Neale je ležal in bolehal za globljo rano, nego je bila strel- na luknja v njegovem boku. Noč in dan mu je Larry stregel ali pa je sedel ob njegovi postelji a- li spal pri njem v baraki na kra- ju tabora. Pretresljaj, žalost, glad, iznemoglost, izguba krvi in nespanje — vse to je bilo spravi- lo Warrenja Neala tik na rob groba. Nič mu ni bilo mar, ali umre ali ostane živ. Samo zvesti, potrpežljivi prijatelj se je boril z vročico, z gorjem in poje- manjem življenske moči.

Baxter in Henney sta posetila North Plate in sta se oglasila pri Nealu; kasneje je prišel tudi šef in je ukazal Larryju, naj spravi Neala v štabne šotore. — Vsi so bili dobri do njega, polni skrbi in resnobe. Pogrešali so ga. Člani njegovega štaba so po- znali neobičajno zgodbo Warren- ja Neala; uganili so bili njen ro- mantični razvoj in so obžalovali tragedijo. Storili so vse, kar so mogli, in ranocelnik si je prizade- val na moč; toda samo nega Larryja Kinga, njegova prisot- nost in njegov bistri pogum so rešili Neala smrti.

Ozdravel je in vrnil se je na delo, spremljan po cowboju, svojem zvestem pomočniku.

V tem taboru z vsem njego- vim marljivim trudom in zmede- nim dirindajem so le redki poe- dinci, s katerimi je bil Neale v tesnejših stikih, opazili čudno izpremembo njegove notranjo- sti. Inženjerji pa so ugotovili, da ni več tako sposoben, tako odlo- čen in tako natančen z delom, kakor je bil. Njegovo navduše- nje je ponehaval. Cowboy, ki se ni gani od njega, je bil edina priča nenadnih napadov mrke raztresenosti, glodajoče, brezup- ne, neuspavne bolesti in večnega kesanja. In med tem, ko je po- stajal Neale zanikaren v svojih dolžnostih, je naraščala železna zvestoba Larryja Kinga.

Neale je začel piti in igrati. Cowboy se je s prošnjami in do- kazovanjem dolgo boril zoper

IMAMO POLNO ZALOGO Philco radijev, kombinacije. Lahko igrate gramofonske plo- šče brez šivank. Avtomatična premena plošč.

ANTON DOLGAN
15617 WATERLOO RD.
KENmore 1299

Oblak Furniture Co.
Trgovina s pohištvom
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978

Ako je kaj narobe z vašim pralnim strojem pokličite nas Imamo izkušenega človeka eks- perta, ki vam ga popravi, da bo- ste zadovoljni. Pri nas dobite Washer Parts za vse pralne stro- je.

Mandel Hardware
15704 Waterloo Rd.
KENmore 1282

Baxter je potrdil njegovo u- gotovitev. Veščaki so zagnali krik, ravnateljji so zahtevali toč- nejših pojasnil.

"Zakaj pa ne?" je viknil Neale "vsaka milja stane šest in štiri- deset tisoč dolarjev! Pet milj — dve sto trideset tisoč dolarjev! Ta denar je bil dvakrat porab- ljen! Ista gradbena družba ga je dvakrat spravila v žep!"

Warburton, visok belolas mož v dolgi črni suknji, je vstal in je ta mladi inženjer? Pogum ima, udaril s pestjo po mizi. "Kdo je da brani svoje delo, namestu da bi zvitorepil za podkupnino. — Resnico govori. Dvakrat gradi- mo in dvakrat razsipamo denar, ko bi bilo enkrat dovolj!"

Završalo je kakor v norišnici. Neale je bil vrgel bombo v po- svet. Sleherni teh mož in vsi ti- soči, ki so živeli v taboru, so ve- deli, da stane vsak železniški prag več dolarjev; da so mezde neobičajno visoke, da jih pogo- sto zahtevajo naprej, časih kar po dvakrat; da hodita goreče navdušenje dela in zvita lakomnost sleparije isto pot.

Warburton je bil lev te skupi- ne in je prevpil ves krik in trušč. Nato je pograbil Neala za rame-

Oglašajte v —
"Enakopravnosti"

LET THE COMMANDER TAKE COMMAND ON WASHDAY

THE MAYTAG Commander

Get the washer that makes light work out of your heaviest washings—the new Maytag Commander. Besides 50% greater washing capacity, the Commander gives you all these other Maytag advantages: gentle gyrafoam washing-action, roller water-remover, quick-drain hose, sturdy mechanical excellence, and the famous square tub in gleaming white porcelain. Like any other Maytag, it must make good in your own home. Come in and see it—or phone for free trial.

KREMZAR FURNITURE CO.
6405 St. Clair Ave. ENdicott 2252

BOŽIČNA DARILA

Iz poročil, ki prihajajo iz starega kraja razvidimo, da tankaj draginja od ted- na do tedna hujše pritiska. Z draginjo narašča pa tudi pomamkanje denarja. Go- tovo bodele v teh težkih ča- sih priskočili svojcem v do- movini na pomoč in jih raz- veselili za praznike z dar- rom v obliki denarne pošiljave.

Nikar ne pošiljajte de- narja v pismih, mnogo ameriških pisem namreč nikdar ne pride v roke na- slovnikov.

Ako želite, da bo vaša pošiljatev GARANTIRANA, hitro in točno izplačana v starem kraju onim, kate- rim je namenjena, tedaj se čim prej obrnite na:

AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave.
v Slov. Narodnem Domu
Cleveland, Ohio

Zglasite se pri Kollanderju tudi:
KADAR želite napraviti prošnje za državljske papirje;
KADAR rabite krstne in rojstne liste iz starega kraja; ali
KADAR potrebujete no- tarske listine ali notar- ski pečat.

ta novi način življenja, in ko je videl, da ga ne more ne prego- voriti ne vplivati nanj, je tudi on začel piti in igrati. In tedaj so opazili, da Neale nikoli ne tr- pi pod vplivom alkohola in da pri kvartah ne izgublja znatnih svot. Cowboy je zival vsebino njegovega kozarca pod mizo in mu je spravljal dobre kvarté v roke.

In oba sta se nehote plašila žensk, ki so bile v taboru. Po- gled na žensko bitje ju je bolel v srce.

V North Plate je nastalo no- vo razburjenje, ko so se pribli- žali tiri in vlaki in z njimi voj- ska, ki ji je bilo naloženo, da je čuvala delavce, ter truma kup- čevalcev in zajedalcev, ki so ži- veli od njih.

Gradbeni tabor kopačev, ki so zmerom šotorili v odmerjeni razdalji pred polaganci tračnic, se je pomaknil dalje na zapad.

Prvi vlak, ki je dospel v North Plate, je pripeljal ravnatelja U. P. R. — med njimi Warburtona, Rudda in Rogersa; nadalje čla- na komisije Leeja in Dunna z ro- jem spremljevalcev; treba je bi- lo ogledati novo progo.

Tistih pet milj tira, ki jih je bil zmeril Neale pa jih je komi- sija proglasila za slabe, so bili razrdli, vnovič odmerili in vnovič zgradili.

Neale je z Baxterjem objahal progo in je zmeril obnovljeni kos. Nato se je vrnil v North Plate in je napravil med ravnat- elji, veščaki in inženjerji, ki so se bili pravkar zbrali k seji, ne- popisno zmešnjavo s tem, da je vrgel na mizo številke nove me- čiče enake njegovim prvotnim ritve — številke, ki so bile do pi- računom.

"Gospoda, tistih pet milj, ki so jih razrdli in iznova zgradili ima do palca natanko prejšnji vzpon!" je izjavil z glasnim o- gorčenjem.

na in ga je porinil pred ostale. "To je mož, ki ga potrebuje- mo za svoje delo!" je kriknil z zariplim obrazom, izteza je bra- do naprej. "To je duh, gospoda moja, ki edini more zgraditi U. P. R. V Washington ga pošlje- mo z njegovimi številkami. Tre- ba je izpodbiti ta prekleti idiot- ski zakon, da spuščajo na nas veščake, ki ugonablajo delo vr- lih ljudi."

Spet je trkala prilika na Nea- lova vrata.

Allison Lee je vstal. Njegov mirni, hladni nastop, jekleno les- ketanje sivih oči in nagel mah- ljaj njegove roke je zadoščal, da so vsi prisluhnili.

"Mr. Warburton in vi, gospo- da," je izpregovoril, "spominjam se tega mladega inženjerja M. Neala. Ko sem danes prišel, sem vprašal po njem, zakaj domislil

V spomin
druge obletnice, kar je umrl ljubljeni soprog in oče
FRANK BENCHINA
Umril je 11. novembra, 1938
Prekmalu si odšel od nas in za- pustil naju na tej tužni zemlji. Vedno se Te bova spominjala.

Zalujoča soproga in sin
Gertrude in Louis Benchina

sem se, da je bil izrekel težke si ga vedi kod — ter pijanec in pomisleke zoper mnenje vešča- kvartopirec. Dokaj nezmislno kov, v kolikor gre za teh pet bi se mi zdelo, če bi resno ob- milj. Zvedel sem, da je čudaški ravnali krive podatke, s kate- in jezorit mlad dečko, ki zane- rimi je zmotil to zborovanje."

marja svoje delo in se klati Bog
"Dalje stea."

TRGOVCI IN OBRTNIKI

Sedaj je čas, da si naročite vaše koledarje za 1941

Pri nas imamo veliko izbero vseh vrst koledarjev, ki vam bodo gotovo ugajali. Imamo letos posebno lepe vzorce. Izplačalo se vam bo, da si ogledate naše vzorce predno naročite navadne, slabe kole- darje od druge družbe.

Obdarite letos vaše odjemalce, ki so vam bili naklonjeni celo leto, s koledarji. Pridite si ogledat vzorce sedaj, ko je zaloga popolna in izbira ne- navadno dobra.

Oglasite se v uradu ali pokličite HEnderson 5311 ali 5312 in zastopnik pride k vam.

Enakopravnost
6231 ST. CLAIR AVE.

NAROČITE SE NA
Mesečnik za leposlovje in pouk
CANKARJEV GLASNIK
NAROČNINA JE:
Za celo leto \$3; za pol leta \$1.50; za 3 mesece \$1

Z avgustovo številko se bo pričelo objavljati zgodovino naših kulturnih, gospodarskih organi- zacij in drugih naših ustanov. Pozneje pridejo na vrsto podporna društva, klubi i.t.d.

Sedaj je še čas, da si zasigurate prvo števil- ko v kateri se bo pričelo z zgodovino. Ko bo zgodovina končana boste imeli zbirko na katero boste upravičeno ponosni — bo vredna več kot boste plačali za naročnino.

Posljite naročnino na naslov:
CANKARJEV GLASNIK
6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Pyrex Oven Ware

Cene na Pyrex Oven Ware so znižane od 30% do 50%. Dosti žena, še ne ve, da so bile cene tako znižane. Pyrex kvaliteta je še vedno tako visoka kakor preje.

PYREX OVEN WARE ni samo čista za kuhinje in poceni, ampak ima izvrstne posebnosti za boljše kuho.

PYREX OVEN WARE se čisti in pomiva kot bi čaral. Je tudi "non-porous."

PYREX OVEN WARE je narejena, da vzame visoko vročino od peči; pripravna je tudi za refrigeratorje. Kadar rabite Pyrex, naredi delo za tri.

PYREX OVEN WARE ima registrirano ime "PYREX" na vsaki posodi.

Polno zalogo PYREX OVEN WARE se dobi po zmerni ceni in v kakršnikoli modelih pri

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401 SUPERIOR AVE.

HAIR-BREADTH HARRY

I'M SORRY TO APPEAR HERE ONLY HALF SHORN AND HALF SHAVED, DEAR. BUT IT'S RALPH'S FAULT!

RALPH?

THE BARBER! HE WAS WORKING ON ME WHEN HE SUDDENLY THOUGHT OF THIS HAIR-TONIC HE'S MAKING! HE WAS TOO EXCITED TO FINISH ME!

IT IS A WONDERFUL TONIC! HE'LL MAKE A FORTUNE OUT OF IT! WHY IT'LL GROW HAIR ON A MERRY GO-ROUND HORSE!

IS THERE MONEY IN THAT, DEAR?

I MUST GET HOLD OF THAT BARBER'S FORMULA!! HER-HER-HER!!

Pyrex Oven Ware

LIBERAL ALLOWANCE on your old washer

\$99.95

HAIR-BREADTH HARRY

Žalosten konec zadnjega ljubimca lepe vohunke

V kartuzijanskem samostanu blizu Barcelone v Španiji je živel tudi brat Rihard. Pod tem imenom se je skrival pred svetom mož, ki je bil zadnji ljubimec slavne plesalke Mate Harijeve, katero so v prejšnji svetovni vojni ustrelili v Franciji zaradi vohunstva v prid Nemčiji.

Redovnik Rikard je bil v resnici Pierre de Mortisac. Po svojih starših je bil podedoval veliko premoženje. V Parizu je imel hišo, v Angliji lep grad, v Italiji pa vilo. Živel je torej lahko, kakor se mu je hotelo.

Nekega dne se je seznanil v Parizu z Mato Harijevo in takoj se je zaljubil v njo. Toda lepa plesalka ga je odklonila. Razočaran se je vrnil v vrtnice življenja, da bi pozabil svojo ljubezen. Ko je pa drugič srečal kraljico svojega srca, je še bolj podlegel njenim čarom. Kmalu je Mata Harijeva odpotovala v Pariz, kjer je bila aretirana. Ko je Pierre de Mortisac izvedel to, je odhitel za njo. Mata Harijeva je bila pa obsojena na smrt in Mortisac je storil vse, da bi lepo vohunko rešil. Rotil je ves svet da je nedolžna in da je postala žrtev maščevanja. S pomočjo denarja je na vse načine poskušal priti do nje v ječi, toda pri tem je prišel v roke sleparjem, ki so mu lagali, da bo Mata Harijeva rešena, češ, da imajo dobre stike z jetniškimi pazniki in z oficirji za usmrtilitev vohunke določene čete. Vse te da bi bilo treba podkupiti.

Sleparji so mu potem zatrjevali, da so jih že podkupili in da bo plesalka le na videz ustreljena. Kot navidezno mrtva da bo lahko ponoči vstala iz krste in pobegnila čez mejo v Španijo.

V svojem obupu je Mortisac verjel vsaki besedi in radodarno podpiral sleparje z velikimi zneski.

Ko je pa prišel dan usmrtilive, je Mata Harijeva na morišču zares izkpravela. To je Mortisaca tako potrolo, da ni nikjer več našel miru.

Le redko so ljudje še kaj slišali o njem. Svojemu premoženju se je odpovedal v korist dobroteljnemu zavodu, sam je pa odšel v samostan kartuzijanec.

Leta so mirno tekla. Ko je nastala v Španiji krvava državljanska vojna, vladni vojaki niso hoteli nastopiti proti kartuzijancem, ker je bilo znano, da žive ti redovniki zelo skromno in da nimajo nobenega premoženja.

Nekega dne se je pa razširila vest, da je v kartuzijanskem samostanu skrito orožje. To je zadostovalo, da je vdrla v samostan četa revolucionarjev in aretirala vse menihe, zbrane pri polnočni službi božji.

Temeljito so samostan preiskali, pa niso našli ničesar. Pri zaslišanju so menihi molčali, ker jih je vezala zaobljuba večnega molka.

S tovrnim avtomobilom so jih odpeljali v bližino taborišča, kjer so jih obsodili. Pa tudi pred revolucionarnim sodiščem so menihi molčali. Ko so jim zastavljali vprašanja, so samo tiho molili. Prizaneseno je bilo samo dvema, ker sta bila tujca, drugi so pa morali na bojišče. Od teh dveh je svet zvedel, da je bil ustreljen tudi brat Rikard, zadnji ljubimec Mate Harijeve.

Sheboygan, Wis. — V bolnišnici sv. Nikolaja je umrl tukajšnji rojak Joseph Zore v starosti 56 let. Pokojni je bil dvakrat v Ameriki. Prvič je prišel leta 1903, drugič leta 1913. Zapuščena žena in eno hčer ter brata, v starem kraju pa brata in dve sestri. Pokopan je bil na Green dale pokopališču.

Društveni KOLEDAR

NOVEMBER

16. novembra, sobota. — Društvo Složne Sestre št. 120 S. S. P. Z. priredi ples v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

16. novembra, sobota. — Statuettes klub SDD priredi ples v SDD na Waterloo Rd.

16. novembra, sobota. — Buckeye Stars priredijo plesno veselico v Twilight Ball Room.

16. novembra, sobota. — Društvo "Veletit" št. 544 S. N. P. J. priredi veselico v Domu Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.

16. novembra, sobota. — Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 71 J. S. K. J. priredi plesno veselico v Slovenskem domu, na Holmes Ave.

16. novembra, sobota. — Društvo "Cvetiči Noble", SNPJ priredi Card Party v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

17. novembra, nedelja. — Mladinski zbor SDD priredi koncert v SDD na Waterloo Rd.

17. novembra, nedelja. — SKPP "Lira". Koncert in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma.

21. novembra, četrtek. — Zahvalni dan. Social. pevski zbor "Zarja", priredi koncert in ples v avditoriju Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

23. novembra, sobota. — Društvo "Glas Clevelandskih Delavcev", št. 9 SDZ priredi plesno veselico v avditoriju Slov. nar. doma, na St. Clair Ave.

23. novembra, sobota. — Roustabout klub priredi ples v Twilight Ball Room.

24. novembra, nedelja. — Oreški klub. Prireditev v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

24. novembra, nedelja. — Slovenska Dobrodelna Zveza. — Proslava 30-letnice v avditoriju Slovenskega nar. doma na St. Clair Ave.

24. novembra, nedelja. — Oreški Klub. Prireditev v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

24. novembra, nedelja. — Jesenski koncert mlad. pev. zbora "Kraljički" v Slovenskem narodnem domu, Maple Heights

28. novembra, četrtek. — Pev. društvo "Cvet" priredi koncert in ples v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

28. novembra, četrtek. — Young League SDZ. Prireditev v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

30. novembra, sobota. — Društvo "Ložka Dolina (Lož Valley)" priredi veliko plesno venem domu na St. Clair Ave.

29. 30. nov. 1. dec. petek, sobota

in nedelja. — Razstava ročnih del Progresivnih Slovencev krožek št. 1 v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

30. novembra, sobota. — Vantage Raquet klub priredi ples v Twilight Ball Room.

31. decembra, torek. — Praznovanje novega leta v Slovenskem narodnem domu v Maple Heights, Ohio.

DECEMBER

1. decembra, nedelja. — Združeni Bratje, SSPZ, priredijo ples v SDD na Waterloo Rd.

1. decembra, nedelja. — Blaue Donau. — Koncert in ples v avditoriju S N D.

7. decembra, sobota. — Sunny Ray Orchestra. Ples v avditoriju SND.

7. decembra, sobota. — Društvo "Blejsko jezero" št. 27 S. D. Z. priredi plesno veselico v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

7. decembra, sobota. — Klub Gay Knights priredi plesno veselico v Twilight Ball Room.

8. decembra, nedelja. — Dram. društvo "Abrašević" — Predstava in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

8. decembra, nedelja. — Pevski zbor "Slovan" priredi koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

14. decembra, sobota. — Wrong Club. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

14. decembra, sobota. — Sharpay's Klub priredi ples v Twilight Ball Room.

15. decembra, nedelja. — Društvo Croatian Pioneers, H B Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

15. decembra, nedelja. — Zveza kulturnih društev Slovenskega delavskega doma. Prireditev s plesom v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

15. decembra, nedelja. — Društvo Brooklyn, št. 135 SNPJ proslavlja 30-letnico z banke-
tom v Domu Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.

21. decembra, sobota. — Cleveland Athletic SNPJ. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

22. decembra, v nedeljo. — Ml. pev. zbor škrjančki priredi koncert v Slov. društ. domu na Recher Ave.

22. decembra, nedelja. — Ob-
letna spominska slavnost smrti Ivana Cankarja v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

24. decembra, torek. — Božičnica SND šole v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

POSODA DRAFTNEGA ŽREBANJA

Na desni na sliki je sodnik Howard E. Davis, predsednik draftnega odbora v Philadelphiji, ki ima v svojih rokah slavno stekleno posodo, katero so vporabljali za žrebanje številke že v prvi svetovni vojni in zopet zdaj v zadnji konskripciji. Slavna posoda je shranjena v Dvorani progla-
sa neodvisnosti v Philadelphiji.

25. decembra, sredo. — Socijalistični klub, št. 49 JSZ priredi ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

25. decembra, sredo. — Klub št. 49 JSZ priredi plesno veselico zvečer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

25. decembra, sredo. — Društvo "Loyalites" SNPJ priredi ples v Slovenskem domu na Holmes Ave.

28. decembra, sobota. — Društvo "Spartans", št. 198 S. S. P. Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

28. decembra, sobota. — Društvo Srca Jezusovega S. D. Z., priredi plesno veselico v Twilight Ball Room.

31. decembra, torek. — Pevski zbor "Jadran" priredi Silvestrov ples v S. D. D. na Waterloo Rd.

31. decembra, torek. — Slov. nar. dom in Klub društev S. N. D. Silvestrov večer v obeh dvoranah Slovenskega narodnega doma.

1. januarja, sredo. — Novo leto. Maccabees Red Jackets, priredijo plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

4. januarja, sobota. — Društvo "Napredne Slovence", št. 137 S. N. P. J., priredijo veliko plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

4. januarja, v soboto. — Rupert Kadets priredijo ples v Slov. društ. domu na Recher Ave.

4. januarja, sobota. — 23rd Ward Civic klub priredi ples v Twilight Ball Room

11. januarja, sobota. — Društvo "Danica", št. 11 S. D. Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

GRŠKI KRALJ

Na sliki je najnovejši Mussolinijev sovražnik, grški kralj Jurij.

11. januarja, sobota. — Društvo Zumberak, HBZ priredi ples v Twilight Ball Room.

12. januarja, nedelja. — Dramsko društvo "Anton Verovšek" priredi igro in ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.

18. januarja, sobota. — Klub Jolly Jesters priredi ples v Twilight Ball Room.

18. januarja, sobota. — St. Vitus Boosters klub priredi ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

19. januarja, nedelja. — Dram. zbor "Ivan Cankar". Predstava in plesna veselica v avditoriju SND.

25. januarja, sobota. — Sampevski zbor "Zarja" — Glasbena Matica — Plesna veselica v SND.

25. januarja, sobota. — Pevski zbor Adrija priredi plesno veselico v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

25. januarja, sobota. — Amigos klub priredi ples v Twilight Ball Room.

26. aprila, sobota. — Klub Jolly Fishermen priredijo plesno veselico v Twilight Ball Room.

1. februarja, sobota. — Društvo France Prešeren, št. 17 S. D. Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

8. februarja, sobota. — Wrong klub priredi ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

9. februarja, nedelja. — Slov. nar. čitalnica. Proslava 35-letnice v avditoriju Slov. narodnega doma na St. Clair Ave.

15. februarja, sobota. — Sunny Ray Orkester. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

16. februarja, nedelja. — Mlad. pev. zbor "Slavčki", priredi koncert in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

22. februarja, sobota. — Skupna društva fare sv. Vida. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

23. februarja, nedelja. — Dram. zbor "Ivan Cankar". Predstava in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

2. marca, nedelja. — SDD Čitalnica. Prireditev s programom in plesom v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

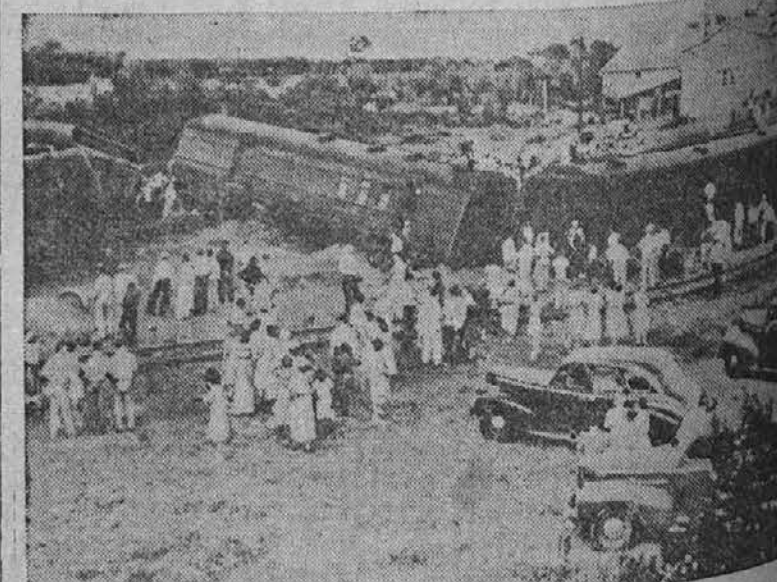
9. marca, nedelja. — Dramsko društvo "Anton Verovšek" priredi igro in ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

30. marca, nedelja. — Pevski zbor "Sloga" priredi koncert in ples v Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

Pueblo, Colo. — Po osemme-
sečnem trpljenju je tukaj umrla Mrs. Anna Skara, v starosti 40 let. Zapuščena soproga, eno hčer, ki je bolničarka in dva sina, ki sta dvojčka. Dalje zapuščena štiri brate in dve sestri.

Harmarville, Pa. — Tukaj je bil nedavno do smrti povezan avtomobil rojak John Ferjan, v starosti 59 let. Doma je bil Luže pri Senčurju na Gorenjskem. Zapuščena žena, sina in hčer.

TRJE UBITI V ŽELEZNIŠKI NESREČI

Na gornji sliki vidimo prizor po železniški nesreči v bližini Lake Alfred, Fla., v kateri so bili ubiti strojevodja in dva kurjaci.

JAPONSKI ŠOLARJI POZDRAVLJAJO AMERIŠKO ZASTAVO

Na sliki vidimo prizor v japonski šoli v Honolulu, kjer se japonski otroci klanjajo ameriški zastavi in podobi predsednika Washingtona.

V vsaki slovenski hiši
s tukaj rojeno odraslo mladino
bi morala biti knjiga

"From Many Lands"

Spisal LOUIS ADAMIČ

Ta najnovejša knjiga našega slavnega rojaka je zbudila občo pozornost in odlično priznanje v ameriški javnosti.

"The New York Times" piše: "S to knjigo se je Louis Adamič lotil največjega problema, pred katerim stoji Amerika... Problem, katerega je načel, je tisočkrat težji kot gradnja Boulder ali Grand Coulee jez, in v svojih končnih zapletljajih je celo težji kot so dnevi problemi, katere rešuje predsednik Roosevelt ter oni, o katerih pravi Wendell Willkie, da se jih je voljan lotiti..."

"The Philadelphia Inquirer" piše: "Redkokdaj je še Amerika čula tako prepričevalen argument za ideal edinstva — apel, ki bi zvenel tako čisto in resnično, kot nam ga nudi Louis Adamič v tej svoji najnovejši knjigi."

"The Cleveland Press" pravi: "Louis Adamič, avtor del kot 'The Native's Return' in 'My America,' je napisal važno in misel izzivajočo knjigo pod imenom 'From Many Lands.'"

Naročila za knjigo "From Many Lands" sprejema uprava "Enakopravnosti", 6231 St. Clair Ave. Vse knjige, ki jih naročite pri nas, so lastnoročno napisane od pisatelja L. Adamiča. Cena \$3.50; po pošti 10c več.